

II. Blok: Aktuálna potravinárska legislatíva SR a EÚ

Informačný deň pre potravinárov, 20.3.2026

Plán legislatívnych úloh MPRV SR na rok 2026 pre oblasť potravinárstva

- nie sú určené žiadne legislatívne úlohy
- legislatívne materiály budú/sú predkladané ako iniciatívne materiály

Revízia nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1169/2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom – informácie z aktuálnej diskusie na úrovni EÚ

- základom pre revíziu – Stratégia *Z farmy na vidličku* – zverejnená 20. mája 2020
- revízia sa týka 5 oblastí:
  - grafické označovanie výživových hodnôt na prednej strane obalu
  - vytvorenie nutričných profilov na obmedzenie propagácie (prostredníctvom výživových a zdravotných tvrdení) potravín s vysokým obsahom tukov, cukrov a/alebo soli
  - rozšírenie označovania krajiny pôvodu ďalších potravín
  - zmena označenia dátumov „dátum spotreby“ a „dátum minimálnej trvanlivosti“
  - zmena označenia alkoholických nápojov – uvedenie zoznamu zložiek a výživových údajov na etiketách

Revízia nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1169/2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom – informácie z aktuálnej diskusie na úrovni EÚ

- aktuálna situácia všeobecne:
  - zasadnutie Expertnej a Pracovnej skupiny pre nariadenie (EÚ) č. 1169/2011 dňa 21.10.2025
    - práce na revízii nariadenia prebiehajú, problém je silná polarizácia názorov + politické rozhodnutia
    - zameranie na Odporúčania vyplývajúce z osobitnej správy Európskeho dvora audítorov *Spotrebitelia sa môžu stratiť v bludisku etikiet*
    - cieľový dátum vykonania: 2027

Správa Európskeho dvora audítorov k označovaniu potravín „Spotrebitelia sa môžu stratiť v bludisku etikiet“

- [Special report 23/2024: Food labelling in the EU | European Court of Auditors](#)

Odporúčanie 1 – Riešiť nedostatky v právnom rámci EÚ pre označovanie potravín

- nedoriešené opatrenia stanovené v nariadení (EÚ) č. 1169/2011 a v nariadení o tvrdeniach – výsledkom má byť prijatie právneho aktu (t.j. botanické tvrdenia a preventívne označenie alergénov)
  - botanické tvrdenia – neexistuje žiadna iniciatíva na vykonanie práce v tejto oblasti – diskusie s DG SANTE a novým zložením EK
  - preventívne označenie alergénov (PAL) – EK potvrdila začatie práce, nebude sa čakať na vývoj noriem Codex Alimentarius, EK požiadala o mandát EFSA – vedecké stanovisko

Správa Európskeho dvora audítorov k označovaniu potravín „Spotrebiteľia sa môžu stratiť v bludisku etikiet“

- **Preventívne označenie alergénov – usmernenie DG SANTE**
  - *vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 828/2014 o požiadavkách na poskytovanie informácií spotrebiteľom o neprítomnosti alebo zníženom obsahu gluténu v potravinách*
    - označenie „*bezgluténové*“ – potravina v podobe, v akej sa predáva konečnému spotrebiteľovi neobsahuje viac ako 20 mg/kg gluténu
    - označenie „*veľmi nízky obsah gluténu*“ – potravina obsahuje jednu alebo viac zložiek vyrobených z pšenice, raže, jačmeňa, ovsu alebo ich krížených variantov, špeciálne spracovaných s cieľom znížiť obsah gluténu, alebo ktorá je z nich zložená, neobsahuje viac ako 100 mg/kg gluténu v potravine v podobe, v akej sa predáva konečnému spotrebiteľovi
    - platí však pre potraviny, ktoré boli špeciálne vyrobené, pripravené alebo spracované na zníženie obsahu gluténu alebo jeho náhradu !

Správa Európskeho dvora audítorov k označovaniu potravín „Spotrebitelia sa môžu stratiť v bludisku etikiet“

- **Preventívne označenie alergénov – usmernenie DG SANTE**
  - potraviny vyrobené z prirodzene bezlepkových surovín môžu byť označené ako „bezlepkové“ len za predpokladu, že je dodržaný čl. 7 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 1169/2011
  - ak sú všetky potraviny v danej kategórii prirodzene bezlepkové, použitie označenia „bezlepkové“ môže byť považované ako zavádzajúce
  - pri potravinách, ktoré sú prirodzene bezgluténové, sa označenie „bezgluténové“ nepovoľuje použiť len na potvrdenie absencie krížovej kontaminácie
    - v takých prípadoch sa odporúča skôr preventívne označenie na možnú prítomnosť gluténu „Môže obsahovať glutén“

Správa Európskeho dvora audítorov k označovaniu potravín „Spotrebitelia sa môžu stratiť v bludisku etikiet“

Odporúčanie 2 – Zvýšiť úsilie analyzovať postupy označovania

- aktívne a pravidelne analyzovať postupy označenia, ktorým sú spotrebitelia vystavení
- spolu s ČŠ zlepšiť usmernenia pre potravinárske spoločnosti
  - usmernenia – EK identifikuje usmernenia, ktoré je potrebné zlepšiť, aktualizujú/doplnia sa *Otázky a odpovede* týkajúce sa uplatňovania nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 a systém *FLIS*
  - postupy označenia – vykonáva sa analýza postupov označenia v EÚ prostredníctvom *JRC*
    - odsek 47 dotknutej správy
    - výrazy „bez antibiotík“, „pure“, „natural“, „fresh“, „homemade“, „remeselný“ a iné
    - *JRC* zbiera/mapuje frekvenciu rôznych tvrdení alebo vyhlásení, ale neposudzuje, či sú v súlade s platnou potravinárskou legislatívou
    - I. analýza by mala byť dokončená do I. štvrtroka 2026 pre každú krajinu zvlášť v rámci EÚ
    - výsledok – EK získa komplexný obraz – možné usmernenie alebo iné diskusie

Správa Európskeho dvora audítorov k označovaniu potravín „Spotrebitelia sa môžu stratiť v bludisku etikiet“

Odporúčanie 3 – Monitorovať očakávania spotrebiteľov a prijať opatrenia na zlepšenie ich chápania označovania potravín

- aktívne s ČŠ systematicky monitorovať potreby spotrebiteľov a ich chápanie etikiet potravín
- podporovať ČŠ v ich úsilí zlepšiť chápanie označovania potravín spotrebiteľmi, napríklad prostredníctvom kampaní na zvyšovanie informovanosti alebo príručky o označovaní potravín pre spotrebiteľov
  - monitorovanie potrieb – vlastné iniciatívy niektorých ČŠ
  - kampane/príručky – publikovanie spotrebiteľských infografík/sprievodcov označenia potravín vo všetkých jazykoch EÚ

Správa Európskeho dvora audítorov k označovaniu potravín „Spotrebitelia sa môžu stratiť v bludisku etikiet“

Odporúčanie 4 – Posilniť kontroly dobrovoľných etikiet a online maloobchodného predaja zo strany ČŠ

- EK vyzve ČŠ, aby posilnili kontroly dobrovoľného označovania a online obchodu poskytovaním usmernení a príkladov osvedčených postupov

Odporúčanie 5 – Zlepšiť podávanie správ o označovaní potravín

- EK by mala zlepšiť konzistentnosť údajov oznamovaných ČŠ o kontrolách týkajúcich sa označovania potravín, a to aj zjednodušením mechanizmov ČŠ na podávanie správ
- pri aktualizácií online aplikácie rýchleho varovania pre potraviny a krmivá zlepšiť výmenu informácií o záležitostiach označovania potravín s verejnosťou
- EK neposkytla k týmto dvom odporúčaniam žiadne bližšie informácie

Novela zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov

- PLÚ na rok 2025 – predložiť na Úrad vlády SR návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov s termínom do 31. decembra 2025
  - úloha splnená
  - LRV SR – 27. januára 2026
    - boli uplatnené k predloženému návrhu zákona pripomienky a odporúčania
    - pracovné rokovania s ÚVZ SR
  - HSR SR – 23. marec 2026
    - [26 | Rokovanie vlády SR](#)
  - dátum účinnosti je toho času navrhnutý 1. júla 2026

Novela zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov

- **Úradná kontrola sa vykonáva len u prevádzkovateľa potravinárskeho podniku v štádiách:**
  - výroby
  - manipulovania
  - umiestnenie potravín na trh
- **Rozdelenie úradnej kontroly potravín je založené na:**
  - **komoditnom zameraní** (napr. pokrmy, výživové doplnky, malé množstvá prvotných produktov a iné)
    - ❖ niektoré komodity patria výlučne do pôsobnosti jedného orgánu úradnej kontroly potravín
  - **typoch prevádzok** (napr. maloobchod, zariadenia spoločného stravovania (ZSS), lekárne, školy a iné)
    - ❖ niektoré typy prevádzok patria výlučne do pôsobnosti jedného orgánu úradnej kontroly potravín
- **Prekryv kompetencií**
  - niektoré potravinárske komodity spadajú do pôsobnosti **oboch orgánov** (napr. potraviny živočíšneho pôvodu, nápoje)
  - rozdiel je v tom, **v akých typoch prevádzok sa kontrola vykonáva** (napr. potraviny živočíšneho pôvodu v ZSS – ÚVZ SR a v maloobchode – ŠVPS SR)
    - ❖ rovnaká potravina/komodita = iný orgán úradnej kontroly potravín podľa typu prevádzky

Novela zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov

Spoločné komodity, ale rozdielne typy prevádzok – prekryv kompetencií

- potraviny rastlinného a živočíšneho pôvodu
- nápoje
- pekárske droždie
- jedlé huby
- jedlé riasy
- potraviny a produkty označené podľa § 9a a 9b

Rozdielne komodity, ale rovnaké typy prevádzok – komoditné zameranie

ŠVPS SR

- produkty poľnohospodárskej prvovýroby určené na ľudskú spotrebu
- malé množstvá prvotných produktov
- stárenia liehovín

ÚVZ SR

- pokrmy
- výživové doplnky
- počiatočná dojčenská výživa, následná dojčenská výživa, potraviny spracované na báze obilnín, detské potraviny, nápoje na báze mlieka a podobných výrobkov určených pre malé deti
- potraviny na osobitné výživové účely
- celková náhrada stravy na reguláciu hmotnosti,
- potravín ošetrovaných ionizujúcim žiarením
- prírodnú minerálnu vodu, pramenitú vodu a pitnú vodu v spotrebiteľskom balení vrátane ľadu určeného na ľudskú spotrebu
- materiály a predmety prichádzajúcich pri výrobe potravín so styku s potravinami

Novela zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov

Všetky potraviny (komodity ŠVPS SR + ÚVZ SR), ale špeciálne typy prevádzok, v ktorých úradnú kontrolu potravín vykonáva len ÚVZ SR

- v priestoroch lekární,
- priestoroch zariadení pre deti do šiestich rokov veku, priestoroch škôl, školských zariadení, vysokých škôl, zariadeniach sociálnych služieb, zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- zdravotníckych zariadeniach,
- maloobchodných prevádzkarňach s väčšinovým predajom drogistického tovaru, maloobchodných prevádzkarňach väčšinovým predajom výživových doplnkov a potravín s pridanými vitamínmi, minerálnymi látkami a niektorými inými látkami a prevádzkarňach s výrobou potravín podľa písmen a), e) a f), vrátane ich umiestnenia formou predajných automatov v týchto priestoroch, zariadeniach a prevádzkarňach,
- **Pri výrobe potravín/použitej v potravinách (ako zložka potraviny)**
  - napr. prídavné látky – pri výrobe potravín alebo použitých v potravinách kontroluje ŠVPS SR a ÚVZ SR len vo svojich komoditách a vo svojich prevádzkach

Predajné automaty

ŠVPS SR

- kontroluje predaj balených potravín a balených nealkoholických nápojov prostredníctvom automatov
- okrem zariadení spoločného stravovania a špecifických priestorov/prevádzok, ktoré patria do pôsobnosti ÚVZ

ÚVZ SR

- kontroluje nebalené potraviny, nebalené nápoje a pokrmy prostredníctvom automatov
- kontroluje automaticky aj prevádzky, ktoré patria do ich kompetencie (ZSS, školy, špecifické priestory)

Informácia ku komoditným vyhláškam

- **Transpozícia smernice** Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1438 zo 14. mája 2024, ktorou sa mení smernica Rady 2001/110/ES o mede, smernica Rady 2001/112/ES, ktorá sa vzťahuje na ovocné šťavy a niektoré podobné produkty určené na ľudskú spotrebu, smernica Rady 2001/113/ES vzťahujúca sa na ovocné džemy, rôsoly a marmelády a sladené gaštanové pyrė určené na ľudskú spotrebu a smernica Rady 2001/114/ES o určitom čiastočne alebo úplne dehydrovanom konzervovanom mlieku na ľudskú spotrebu
  - vyhláška MPRV SR č. 41/2012 Z. z. o mede v znení neskorších predpisov
  - vyhláška MPRV SR č. 292/2013 Z. z. ovocných šťavách a niektorých podobných výrobkoch určených na ľudskú spotrebu
    - **príprava návrhu delegovaného aktu týkajúceho sa pomocných látok pri fermentácii kvasníc – zasadnutie 30. marec 2026**
  - vyhláška MPRV SR č. 44/2012 Z. z. o ovocných džemoch, rôsoloch, marmeládach a sladenom gaštanovom pyrė
  - vyhláška MPRV SR č. 179/2016 Z. z. o požiadavkách na zahustené mlieko a sušené mlieko
    - začnú sa uplatňovať od 14. júna 2026
- preklopenie platných výnosov do vyhlášok MPRV SR a MZ SR
- vyhláška MPRV SR č. 309/2015 Z. z. o pochutinách, jedlej soli, dehydrovaných pokrmoch, polievkových prípravkoch a o ochucovadlách
- vyhláška MPRV SR č. 30/2014 Z. z. o požiadavkách na nápoje
- vyhláška MPRV SR č. 24/2014 Z. z. o pekárskych výrobkoch, cukrárskych výrobkoch a cestovinách

Ďakujem za pozornosť

Ing. Eva Mrugová

odbor potravinárstva

eva.mrugova@land.gov.sk

02/592 66 578